

“ D e t m e s t
r a d i k a l e v i l l e
n o k v æ r e
a t g i v e m i n
k r o p f r i ”

Oversize dildoskulpturer, talende vibratorer, gør det selv-gynækologi, selfie stick-aerobic og en slags seksualundervisning på landsdækkende tv. Kunstner Maja Malou Lyse, 28, har i årevis brugt sig selv og sin krop som redskab i sin kunst. Nu tager hun afgang fra Det Kongelige Danske Kunstakademi, og en del af hendes afgangsprøve *Antibodies* kan ses på forsiden af denne måneds *Eurowoman*. Vi har talt med hende om selvportrættet, *the rise and fall of sex*, kroppositivisme og jagten på frigørelse.

Foto JACQUELINE LANDVIK. Tekst BARBARA HILTON.

Styling OLIVER FUSSING. Makeup TRINE SKJOTH / LundLund.

Hår KIRSTINE ENGELL. Manicure SISSEL HÖFFNER.

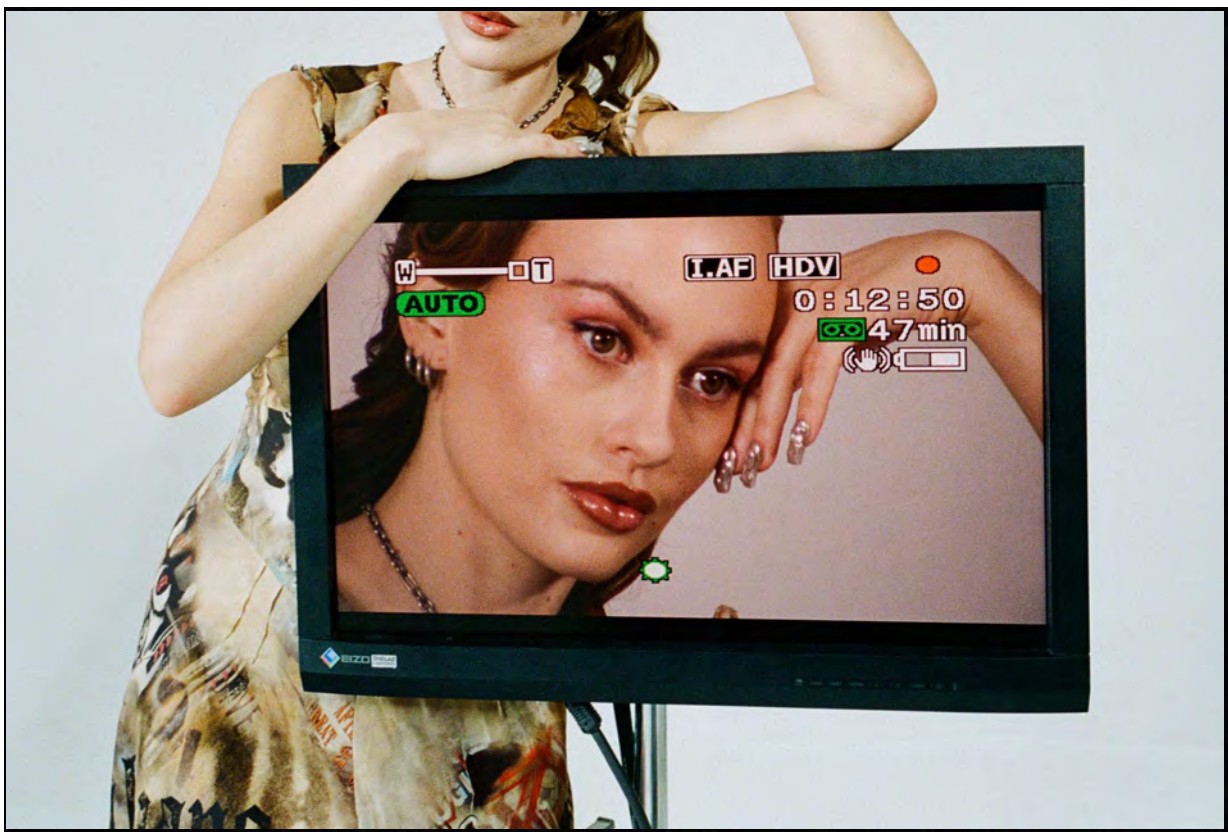
Set Design FATIMA FRANSSON / ArtOfficial Agency.

Fotoass. PETER WILLIAM VINTHER / The Lab.

Modeass. SYBILLE DYVIG.

Maja Malou Lyse tager afgang fra Kunstakademiet med udstillingen *Antibodies*, der bl.a. omhandler kvindelige kunstners tradition for selvportrætter og kan ses på Charlottenborg - og her i Eurowoman

“J e

g har ikke lyst til, at folk kigger på mit arbejde og tænker: “Det her, det har hun bare styr på. For det har jeg ikke.

Jeg håber i højere grad, at de ser, at det handler om min egen kamp,” siger kunstner Maja Malou Lyse på syngende jysk.

Ugen forinden har hun løbet halvnøgen rundt på settet til den portrætserie, der akkompagnerer interviewet og pryder forsiden af magasinet.

Maja Malou Lyse kontaktede Eurowoman i slutningen af 2021. Hun havde et forslag, der gik på, at hun som en del af sit afgangsprøveprojekt på Kunstakademiet sammen med Eurowoman ville lave en billedserie, der tog udgangspunkt i selvportrættet og selviscenesættelse. Men i stedet for at portrætterne skulle hænge inde bag museets fire vægge, skulle de optræde på forsiden af magasinet, og på den måde få et liv udenfor kunstverdenen.

Maja Malou Lyses kunst har siden begyndelsen af hendes virke som kunstner drejet sig om sex, begær, krop og objektivisering. Hendes bagkatalog består bl.a. af oversize dildo-skulpturer, et hav af fotografier og videoværker, bl.a. et med en

talende vibrator, der hedder *The Pleasure Gap Sucks and So Do I*, workshops i selv-gynækologi og selfie stick-aerobics. Hun har ofte brugt sig selv og sin krop som lærred og redskab. Sidste år havde hun en soloudstilling på Kunstmuseum Brandts i Odense, og i 2019 deltog hun i gruppeudstillingen *Art & Porn*, der blev vist på både ARoS i Aarhus og Charlottenborg i København. Hun har flere gange brudt med den klassiske white cube, bl.a. ved at lave fotobogen *Girlification* med fotografen Petra Kleis og DR-serien *Sex med Maja*, hvor hun forsøgte at bryde med tabuer omkring sex og begær.

Hun er en pioner, når det kommer til sex- og kropspolitik, og var det år før hashtags som #reclaimyourorgasm, #bodypositivity #girlboss og #selflove spredte sig overalt på Instagram og i populærkulturen. Når man kigger på billederne – som er skabt i samarbejde med fotografen Jacqueline Landvik – er der måske også nogen, der fejlagtigt vil se hende som tilhænger af den ekspressive positive feministiske bevægelse, men det er ikke tilfældet.

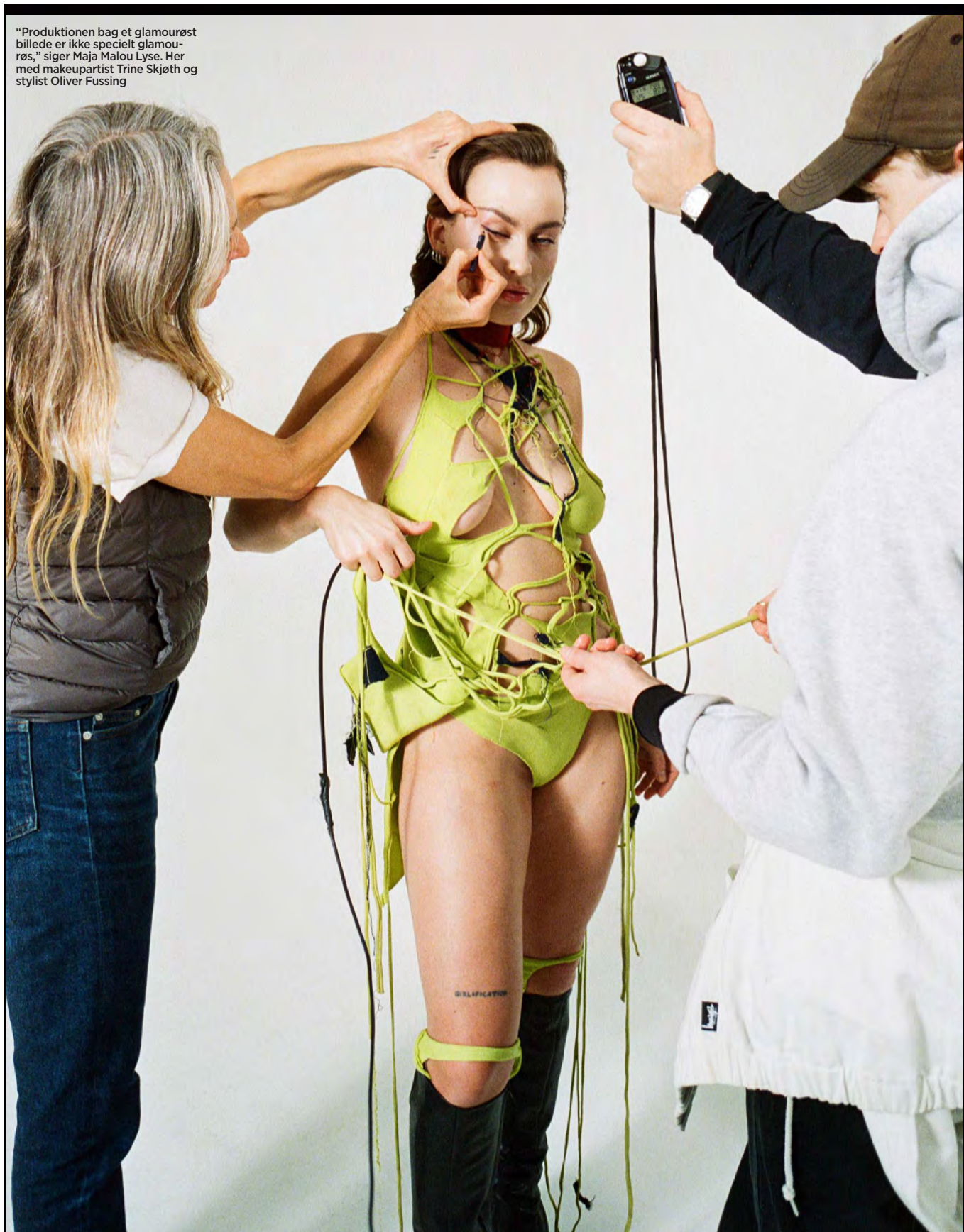
“Den dominerende retorik inden for feminismen i dag er meget kraftfuld og hyperpositiv. Vi skal elske os selv og have

"Ved at tage kameraet med ind i portrætserien forsøger jeg at afsløre de remedier, der er med til at skabe et glamourøst billede for på den måde at punktere fantasien," siger Maja Malou Lyse

Hat, top og nederdel fra NICKLAS SKOVGAARD
Vintagestøvler fra MAISON MARGIELA
Halskæde fra HANREJ
Modsatte side
Vintagekjole fra GALLIANO, Halskæde fra ACNE STUDIOS

“Produktionen bag et glamourøst billede er ikke specielt glamourøs,” siger Maja Malou Lyse. Her med makeupartist Trine Skjøth og stylist Oliver Fussing

Kjole fra OTTOLINGER
Vintagestøvler fra MAISON MARGIELA

det godt med vores krop. Vi skal være artikulerede og klare i spyttet omkring vores lyst og grænser. Vi skal *claime* orgasmer og nyde sex. Og selv om jeg også drømmer om en verden, som ser sådan ud, kan jeg ikke lade være med at tænke: "Hold da op, sikke mange nye ting vi pludselig skal leve op til. På en måde synes jeg, det kan føles mere frigørende at sige, at jeg ikke føler mig frigjort," siger Maja Malou Lyse.

T o b e o r n o t t o b e f r i g j o r t

Sexpositivisme opstod i de tidlige 80'ere som et modsvar til anti-porn-bevægelsen, som kritiserede pornoen for at være diskriminerende og for at videreproducere en urealistisk opfattelse af sex og særligt kvinders seksualitet, som værende passiv, underdanig og måske endda ikke rigtig til stede. I starten af 00'erne og efter introduktionen af Instagram i 2011 begyndte sexpositivisme i en feministisk sammenhæng at blive mere udbredt og mainstream, og feminismens tredje og fjerde bølge skyllede ind over de vestlige samfund. Trukket hårdt op kan man sige, at feminismens anden bølge, i 60'erne og 70'erne, kæmpede for kvinders ret til at arbejde og eksistere i samfundet på lige fod med mænd. Anden bølge er sidenhen blevet kritiseret for at skabe et snævert kvindeideal, hvor kvinden skulle arbejde og påtage sig en række klassiske mandlige værdier for at blive anerkendt som ligestillet. Tredje bølge ønskede at udvide den definition, og fjerde bølge er den, vi i høj grad ser i dag, særligt på nettet. Noget af det, der især kendetegner fjerdebølge-feminister, er det store fokus på female empowerment, intersektionalitet, udvidelse af kvindelig repræsentation og generobringen af fortællingen om kvinder, herunder kvinders seksualitet og kroppe. Sidstnævnte har bl.a. vist sig som selfies, seksuelt ladede billeder taget af kvinderne selv, og billeder af kvindeskulpturer i alle størrelser og hudfarver. Det er en bevægelse, der med styrke og stolthed vil bryde det ensidige, diskriminerende krops- og kvindeideal, der har hærget som en krig i kvinder og pigers underbevidsthed i, ja, nok flere hundrede år.

Det er en kamp, der har været utrolig vigtig, siger Maja Malou Lyse. Men problemet med den fjerde bølges krop- og sexpositivisme er, at selv om den rummer – eller i hvert fald forsøger at rumme – alle kroppe, former og hudfarver, så implementerer den også nye doktriner for, hvordan du skal have det med din krop, forklarer hun. Som den feministiske og anti-racistiske kulturteoretiker og forfatter Sara Ahmed skrev i 2014 på sin blog *feministkilljoys*: "*Sometimes the repetition of good sentiment feels oppressive.*"

"Det kræver utrolig meget af et menneske og en krop at

"Det kræver utrolig meget af et menneske og en krop at frigøre sig fra de normer, der gennemsyrrer hele samfundet. Hvis du spørger mig, er det en nær umulig kamp, der ikke kan vindes"

frigøre sig fra de normer, der gennemsyrrer hele samfundet. Hvis du spørger mig, er det en nær umulig kamp, der ikke kan vindes. Vi lever ikke i et vakuum, men er under konstant indflydelse fra omverdenen," siger Maja Malou Lyse.

"Det er meget at forlange, at du skal kunne artikulere dine lyster og dine grænser klart og tydeligt, hvis du endnu ikke ved, hvad de er. Det er ikke så underligt, at det er svært for mange. Historisk set er nydelse og kropslig autonomi heller ikke noget, kvinder har været berettiget til. Og selv om vores samfund har udviklet sig meget på ligestillingsfronten, er der stadig spor af undertrykkelse. Det er orgasmekløften fx et godt eksempel på – nydelse er forsat en mangelvare hos kvinder," forklarer hun.

S e l v p o r t r æ t t e t

Hvis vi kigger tilbage i kunsthistorien, er det kvindelige selvportræt ofte blevet forbundet med at tage ejerskab over egen krop og eget billede. Det var en måde at slippe væk fra, og ikke længere lade sig definere af, *the male gaze*. Fra mexicanske Frida Kahlo, der malede sig selv liggende i sengen ved hjælp af et spejl, og britiske Sarah Lucas' portræt med spejlæg på brysterne. Til cubanske Ana Mendieta, der tog billeder af sig selv med blod i ansigtet, og amerikanske Francesca Woodmans spørgelsesagtige fotografier af sig selv og sin krop.

Selvportrættet, som portrætserien her på siderne forholder sig til, var revolutionerende og er stadig en vigtig tradition inden for feministisk kunsthistorie, forklarer Maja Malou Lyse. Men det øjeblik vores smartphones fik et front-facing kamera – bedre

kendt som selfie-funktionen – blev selvportrættet ændret for altid. Det blev tilgængeligt for alle hele tiden, og kombineret med udbredelsen af de sociale medier fik det en ny udvidet funktion.

“For mig opstod interessen for fotografiet, da jeg fik mit første digitalkamera i konfirmationsgave. Jeg begyndte helt intuitivt at tage billeder af mig selv – ligesom så mange andre teens. Hvis jeg havde et kamera i hænderne, vendte jeg det mod mig selv. Jeg begyndte at lege og eksperimentere med min egen selvfremsstilling. Det var samtidig med de sociale mediers spæde begyndelse, så min værktøjskasse var mit digitalkamera og min Arto-profil,” siger Maja Malou Lyse.

“Men jeg tager nogle gange mig selv i at tænke, om det virkelig hjælper at beskæftige sig så meget med sit eget selvbillede. Gør det os i virkeligheden mere selvbevidste og endnu mere fremmedgjorte i forhold til os selv og vores krop? Jeg ved det ikke. Men jeg kan godt lide, at jeg ikke ved det,” siger hun.

Maja Malou Lyse kunne godt have valgt at lave et selvportræt, selv printe det og hænge det op inde på Charlottenborg, så hun havde fuld kontrol over resultatet. Men det, synes hun, alligevel ville være for kedeligt.

“Det er kroppen, når den er i kontakt med verden, jeg er interesseret i at undersøge. Og så er der også noget komisk over at prøve at tage ejerskab over et selvbillede i et modemagasin.

“Jeg tager nogle gange mig selv i at tænke, om det virkelig hjælper at beskæftige sig så meget med sit eget selvbillede. Gør det os i virkeligheden mere selvbevidste og endnu mere fremmedgjorte i forhold til os selv og vores krop?”

Jeg kunne allerede høre mig selv sige: “Haha, nice try!” siger hun grinende og tilføjer: “At arbejde med det umulige i det, syntes jeg var spændende.”

I sin bog *On Freedom* undersøger den amerikanske forfatter Maggie Nelson ideen om frihed, som Maja Malou Lyse er meget inspireret af. Ifølge Maggie Nelson – og den franske filosof Michel Foucault – er frihed ikke noget bestemt, du kan opnå. Det er en vedvarende mental praksis, der er defineret af “*indeterminacy*,” som kan oversættes til ubestemt, usikkert og udefinerbart. Frihed ligger altså i at kunne rumme tvetydighed og det udefinerbare.

Det er netop den ambivalens, tvivl og evige genforhandling, Maja Malou Lyse forsøger at rumme i sig selv og undersøge i portrætserien.

“For mig som kunstner er det vigtigt at omfavne det tvivlende rum. Men det er også et meget sårbart sted at befinde sig i relation til sit eget virke. Især i en tid, hvor politisk retorik helst vil gøre alt op i for eller imod. Jeg vil gerne både være for og imod. For det omfavner det komplekse. Og hvad er mere komplekst end at have en krop?” spørger hun.

K a m e r a e t s b l i k

Hvis Maja Malou Lyse er ved at gå sukkerkold, går hun tit ned i Magasins kælder på Kongens Nytorv, der ligger lige rundt om hjørnet fra hendes atelier på Kunstakademiet, for at købe en snack. Her står hun og kigger på den store væg fyldt med glittede magasiner. Forsiderne er som et tidsbillede. De viser, hvad der skal optage dig, hvad du skal begære, og hvordan du skal se ud.

“Mange forbinder modemagasiner med noget overfladisk. Men det synes jeg egentlig ikke, de er. For mig er der meget information at hente i et modeblad. Det fortæller så meget om vores kultur og ikke mindst, hvad der optager os lige nu og her. Tag dette magasin frem om 50 år, og det vil illustrere, hvor vi var som samfund i 2022. Når det er sagt, er der også meget at problematisere ved modemagasiner,” siger hun.

Forbrugskulturen skal sælge en fantasi. En fantasi, du som forbruger føler, at du opnår, når du køber forskellige varer. Men det sker ikke. Enten bliver fantasien erstattet af en ny, eller også bevæger den sig endnu længere væk.

“Det er et psykologisk og kapitalistisk hamsterhjul,” påpeger Maja Malou Lyse. Og her spiller medierne og ikke mindst billeder en stor rolle, da de er med til at præsentere fantasien på en appetitlig måde, forklarer hun.

“Jeg vil gerne synliggøre kameraets blik og den magt, det har. Vi er omringet af så mange billeder og reklamer, der påvirker os i så høj grad, at vi er blevet blinde for det. Ved at

Hvad er mere komplekst end at have en krop?
Spørger Maja Malou Lyse

Alt fra ACNE STUDIOS

tage kameraet med ind i portrætserien forsøger jeg at afsløre de remedier, der er med til at skabe et glamourøst billede for på den måde at punktere fantasien. Når du kigger på et billede, ser du ikke alt det arbejde, der ligger bag det. Produktionen bag et glamourøst billede er ikke specielt glamourøs,” siger Maja Malou Lyse.

Det betyder dog ikke, at vi bare skal afskrive de fantasier, vi hungre efter, tilføjer hun.

“Der er noget dragende ved fantasier. De er den ultimative eskapisme.”

D i s s o c i a t i o n e n

Under skydningen af portrætserien skete der noget, der ofte sker, når Maja Malou Lyse får taget sådan nogle billeder, forklarer hun. Hun bliver reduceret til en krop, der kan stå halvnøgen på settet, mens der bliver rettet på hendes g-streng, uden en kritisk tanke strejfer hende. De kritiske tanker kommer senere, tilføjer hun.

“Det er nærmest en form for dissociation. Der er noget ved fantasier og dissociation, der minder om hinanden. Dissociation er en overlevelsesstrategi, der kan opstå, når du bliver udsat for stor smerte eller et voldsomt traume, og hvor du mentalt forsvinder fra din krop. Det er ikke en positiv ting at dissociere, men det er noget, din krop gør i øjeblikket for at hjælpe dig. Det er en form for befrielse fra virkeligheden på samme måde som en fantasi, som du kan drømme dig væk til,” forklarer hun.

Fantasierne er med til at holde os kørende i en verden, der på nogle punkter er ved at falde sammen omkring os.

“Vi skal ikke bare afskrive fantasier som ligeegyldige, for vi bliver jo ved med at jage dem. Jeg tror, at vores fascination af dem bl.a. også repræsenterer en søgen efter ultimativ frihed og frigørelse,” siger Maja Malou Lyse og forklarer, at hun derfor også godt kan lide ideen om, at en del af afgangsprojektet finder sted her i fantasiernes Mekka, forklarer hun.

“Vi vil altid lede efter os selv i billeder. Vi har behov for at kunne spejle os i andre, og vi har behov for at føle os set og forstået. Derfor er det vigtigt, vi tager de billeder, som omgiver os, seriøst, for de har en stor indvirkning på os. Jeg kan godt lide analogien om, at vi er ligesom Jell-O (amerikansk gelatinedessert, red.). Jell-O er egentlig flydende, men når det kommer i en form, sætter det sig, og derefter er det næsten umuligt at gøre flydende igen. Ligesom Jell-O bliver vi formet af vores kultur,” siger Maja Malou Lyse.

Fotografen Cindy Sherman havde en periode i sit kunstneriske virke, hvor hun kun tog billeder af dukker. Kunsthistorikere mener, at hun med det kommunikerede: “Det kan være lige

meget, om det er min krop eller en dukke, der bliver taget billeder af, for vi bliver alligevel behandlet på samme måde,” forklarer Maja Malou Lyse. At bruge kroppen som redskab og behandle den som emne i kunsten har altid været udbredt inden for feministisk kunst.

“Jeg tror, at det at bruge min krop i mit kunstneriske arbejde er min måde at forstå, hvad det vil sige at være en krop i denne verden og ikke mindst heale det traume, det kan være at have og være en kvindekrop i et moderne patriarkalsk samfund. Jeg er begyndt at kigge tilbage på mit kropsarbejde med stor ømhed.”

I 2016 blev Maja Malou Lyse udsat for en voldtægt. Et par måneder efter begyndte hun et langt projekt om selv-gynækologi, hvor hun brugte måneder på at undersøge det kvindelige underliv.

“Når jeg kigger tilbage på det, kan jeg virkelig godt forstå, hvor den interesse og det behov kom fra. Jeg oplevede det ultimative kontroltab og kropslig fremmedgørelse. Og måden, jeg bearbejdede det på, i forsøget på at genvinde kontrollen, var at nærstudere lige præcis den del af min krop, som havde været udsat for traumat,” fortæller Maja Malou Lyse.

Inden vi slutter, kommer vi til at tale om den dag i oktober 2017, hvor #MeToo-bevægelsen for alvor startede og spredte sig på Twitter og Facebook som en steppebrand.

“Jeg kan huske, at min første indskydelse var, at det her er fantastisk. Men den følelse blev hurtigt efterfulgt af tanken: “Hvorfor er det igen ofrene, der skal yde og gå forrest i kampen for ligestilling?”” siger Maja Malou Lyse og tilføjer:

“Jeg har selv virkelig udsat min krop for mange ting i min kunst og i kampen for ligestilling. Derfor er der også noget i mig, som tænker, at det mest radikale i virkeligheden nok ville være at give min krop fri.”

M e r e M a j a M a l o u

Født i Aarhus i 1993.

Studerende på Det Kongelige Danske Kunstakademi i København indtil sommeren 2022.

Har deltaget i gruppeudstillinger på AROs, Kunsthal Charlottenborg, Vejle Kunstmuseum og Den Frie Udstillingsbygning. I 2021 havde hun en soloudstilling på Kunstmuseum Brandts under titlen *Revenge Body*. Hendes kunstneriske virke inkluderer alt fra videoværker og fotos til skulpturer og performances, og værkerne befinder sig ofte udenfor den hvide kube - på nettet, i bogform og lignende. I 2019 lavede hun også DR2-programmet *Sex med Maja*

I juni 2022 deltager hun i performanceudstillingen *Art in a Day*, der varer 24 timer og finder sted på forskellige museer i København.

Ud over at optræde på forsiden af dette magasin folder Maja Malou Lyses afgangspjækket *Antibodies* sig også ud på Kunsthal Charlottenborg på den årlige udstilling *Afgang* bl.a. i form af videoværker.

Bodystocking fra CIBERIA.SHOP
Sandaler fra SINÉAD O'DWYER

T-shirt fra D&G hos Rosy Vintage
Halskæde fra ACNE STUDIOS
Modsatte side: Kjole fra VEJAS MAKSIMAS
Solbriller fra H&M. Støvler er vintage

Revenge Body på Kunstmuseum Brandts, 2020-2021

Revenge Body på Kunstmuseum Brandts, 2020-2021

Sex Is Not a Natural Act af Maja Malou Lyse, 2019, fra udstillingen *Revenge Body*, 2020, på Kunstmuseum Brandts

Girlification af Petra Kleis, Annie Sprinkle og Jeppe Ugelvig, Roulette Russe og Spine Studio, 399 kr.

Fra serien *Sex med Maja* på DR2, 2019

Magasinet VÆRK, 2019. Fotograferet af Petra Kleis

Self-Portrait with Fried Eggs af Sarah Lucas, 1996

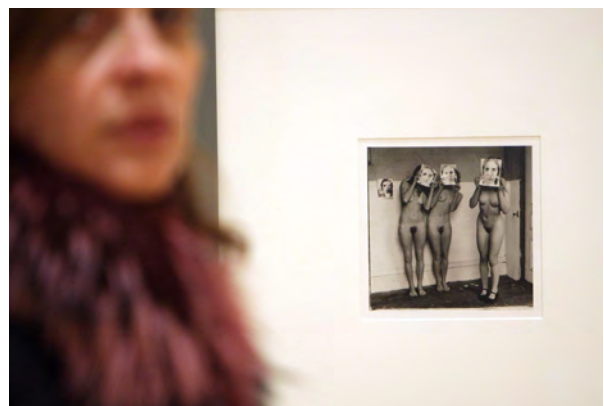
Peepshow Coin af Maja Malou Lyse fra udstillingen *Revenge Body*, 2020, på Museum Brandts

Sex Is Not a Natural Act af Maja Malou Lyse, 2019, fra udstillingen *Art & Porn* på Kunsthall Charlottenborg

Revenge Body på Kunstmuseum Brandts, 2020-2021

Ukendt titel af Francesca Woodman